

Nu blir det lättare att försvara sina immateriella rättigheter

Kristian Fredriksson / Senior Associate
Olof Espmarker / Associate

Den 1 september i år ändras domstolsorganisationen för immaterialrättsliga, marknadsrättsliga och konkurrensrättsliga mål i Sverige. Två nya domstolar, Patent- och marknadsdomstolen och överrätten Patent- och marknadsöverdomstolen ser dagens ljus samtidigt som Patentbesvärsrätten och Marknadsdomstolen läggs ned. Med domstolarna införs också nya processuella regler i syfte att förenkla och förkorta domstolarnas handläggningstider. Detta innebär delvis ett skifte i hur man kan arbeta med att försvara sina immateriella rättigheter. Här följer en kort sammanfattning.

Dagens svenska domstolssystem för hanteringen av tvister som rör immaterialrätt, marknadsrätt och konkurrensrätt kännetecknas av splittring. Vissa slags mål kan hanteras av alla allmänna domstolar, andra bara av Stockholms tingsrätt och Svea hovrätt, ytterligare andra bara av Patentbesvärsrätten eller av Marknadsdomstolen. Mål som rör närallgande frågor, till exempel varumärkesintrång och vilseledande marknadsföring, måste hanteras i olika domstolar. Detta har lett till höga kostnader för rättighetshavare som vill försvara eller göra sina immateriella rättigheter gällande. Samtidigt har få domare haft möjlighet att bli experter på frågorna som i de flesta domstolar dyker upp i alltför liten omfattning.

Handläggningstiderna i domstol för denna slags mål har i allmänhet varit lång. Orsaken är delvis, som nämns ovan, många domares bristande erfarenhet och rutin, men också det faktum att de processuella reglerna har gjort det svårt för domstolarna att begränsa handläggningen om inte de tvistande parterna varit inställda på

det. Konsekvensen har blivit högre kostnader än strängt nödvändigt, men också att rättighetshavare väljer att avstå från att gå till domstol med en tvist därför att det inte framstår som meningsfullt när den inte blir avgjord inom rimlig tid. Dessa brister är nu tänkta att avhjälpas genom införandet av de nya domstolarna tillsammans med vissa förändringar av processreglerna.

Alla mål samlas

Patent- och marknadsdomstolen blir i fortsättningen den enda domstolen att vända sig till för det stora flertalet immaterialrättsliga och marknadsrättsliga tvister. Den kommer att vara så kallat exklusivt forum för bland annat intrångs- och ogiltighetstvister rörande alla immaterialrätter och för alla förbudsmål rörande marknadsföring. Domstolen kommer att vara en del av Stockholms tingsrätt, som är den domstol som har störst erfarenhet av de olika måltyperna. Erfarna domare hämtas från Stockholms tingsrätt, Patentbesvärsrätten och Marknadsdomstolen samtidigt som en del nya rekryteringar kommer att göras. Förändringen kommer att leda till en ökad specialisering, och ökat fokus hos de domare som hanterar immaterialrätts- och marknadsföringsmål.

Snabbare handläggning

En av nyheterna bland regelförändringarna är att det införs en möjlighet till så kallad stupstock. Det innebär att domaren i ett mål kan avgöra när parterna har utvecklat sin talan tillräckligt och förbjuda dem att fortsätta att föra in ny bevisning eller nya argument. Detta bidrar till en mer effektiv processföring.

Ännu större kostnads- och tidsvinster kan dock bli följden av ett par andra regeländringar som ger nya och utökade möjligheter att behandla flera olika frågor i samma mål. Hittills har det varit omöjligt att ta upp krav grundade på olika rättigheter, exempelvis förbud på grund av både upphovsrättsintrång eller varumärkesintrång och vilseledande marknadsföring, i samma tvist även om de har orsakats av samma åtgärd i en annons.

Genom att alla måltyper nu samlas i samma domstol kommer det i fortsättningen vara tillåtet att hantera olika rättigheter i samma rättegång, liksom andra näraliggande frågor. Därför kommer man efter den 1 september i de flesta fall kunna slippa att som rättighetshavare behöva gå till två eller flera domstolar. Denna möjlighet väntas kunna utnyttjas i stor utsträckning för vissa upphovsrätts- och patentfrågor som ofta förekommer tillsammans med brott mot företagshemlighetslagen.

Möjlighet att överklaga

De flesta mål i Patent- och Marknadsdomstolen kan överklagas till Patent- och Marknadsöverdomstolen, som blir en del av Svea Hovrätt. Även här finns idag en avdelning där många immaterialrättsliga mål är samlade, och domarna har stor erfarenhet. De marknadsrättsliga målen har hittills inte kunnat överklagas från Marknadsdomstolen, så genom den nya domstolsordningen införs ett så kallat tvåinstansförfarande även för dessa mål.

Däremot kommer Patent- och Marknadsöverdomstolens domar i allmänhet inte att kunna överklagas till Högsta domstolen, vilket man kan med Svea hovrätts domar idag. En ny regel införs med avsikten att begränsa tiden det tar för en tvist att bli slutligt avgjord. Regeln betyder att Patent- och Marknadsdomstolen får bestämma om en dom ska kunna överklagas eller inte, och att det ska vara tillåtet endast om tvistefrågan kan vara betydelsefull för andra fall i framtiden och därmed har så kallat prejudikatsvärde. Man kan räkna med att de allra flesta domar inte kommer att få överklagas till Högsta domstolen.

Avslutning

Reformeringen av domstolssystemet och de nyinförda reglerna om stupstock och sammanläggning av mål ger rättighetshavare nya sätt och bättre möjligheter att värna och hävda sina immateriella rättigheter. Delphis immaterialrättsjurister har stor erfarenhet av alla de frågor som nu kommer falla inom Patent- och marknadsdomstolens domäner, och välkomnar förändringen som ger oss goda möjligheter att bistå våra klienter.